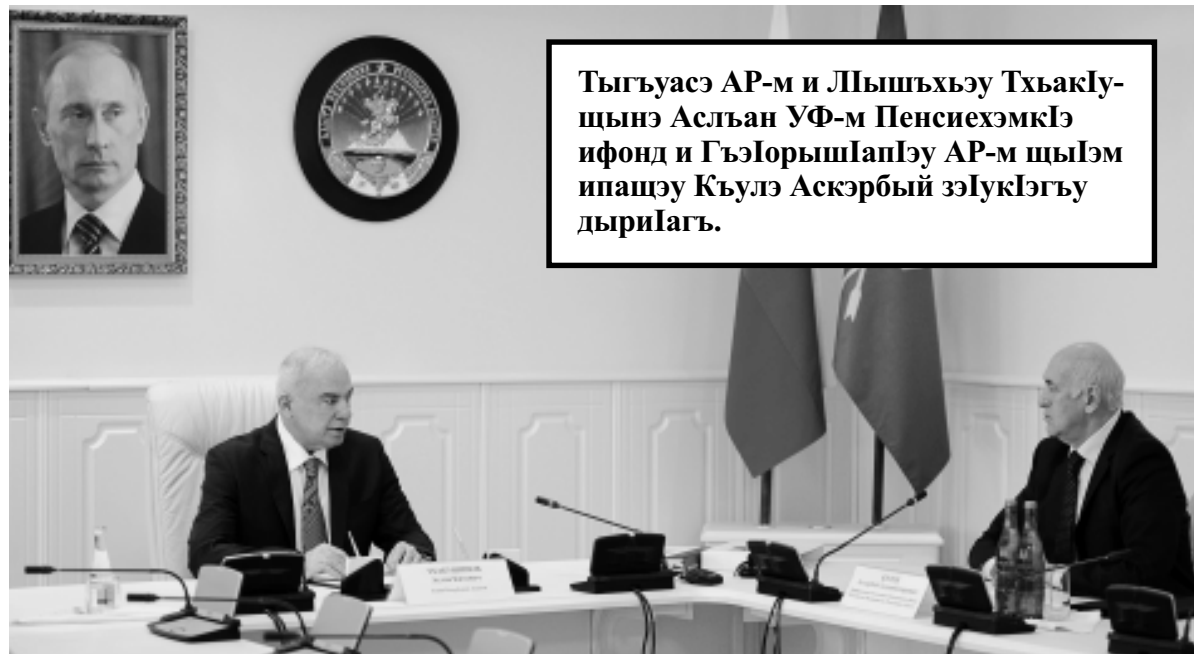

Лышъхъэм илофшлэгъу зэлуклэгъу

Тыгъуасэ АР-м и Лышъхъэу Тхьаклу-щынэ Аслъан УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Гъэlorышлэлэу АР-м щыIэм ипашэу Къулэ Аскэрбый зэлуклэгъу дырилагъ.

Гъэlorышлэлэм илээсир зэррухыгъэм, ялофшлэн зэрзэхашэрэм, анахъу аналэ зытырагъэтыхэрэм Къулэ Аскэрбый республикэм ипашэ ащигъэгъо-загъ. Пстэумэ апэу УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд ипашэ ыцIэ-кIэ фондм итарихъ фэгъэхьыгъэ тхылъыр Тхьаклушынэ Аслъан шлухъафтынэу кырытыгъ.

Нэужым кызырлыгъэмкIэ, Адыгеим исым ипроцент 27,8-р пенсионер, ар нэбгырэ мини 124-м ехъу. Ахэм ащыщэу нэбгырэ мин 11-р аныбжъ нэсыгъэу пенсием кIуагъэ. 2015-рэ илээсир пштэмэ, пенсиеу атыгъэр ыкIи илээсым ыкIэм нэс атыщтыр пстэумкIи сомэ миллиард 17-

рэ миллион 991-рэ мэхъу. Хэхъоныгъэхэм кытегушылээз, фондм иотделениехэм ащылажъэхэрэм илофшлэлэ амал тэрэхэр ялэнхэм ыкIи кыауалэхэрэм яфэлэ-фашлэхэр икIу фэдизэу агъэцIэлэнхэ альэкл-ным фэшI лъэхъаным диштэу зэтэгъэпсыхъэгъэ унаклэхэр республикэм ирайонхэм зэра-

цагъэпсыгъэр кылуагъ. Къэнэ-гъагъэр Кошхъэблэ районыр арышъ, ащ шашырэ унэр мы мазэм и 25-м нэс аухынэу ыуж итых. Джащ фэдэу ПенсиехэмкIэ фондм ифэлэ-фашлэхэр цыфхэм нахъ Iэры-фэгъу къафэхъунхэм, отделение мыкIохэу яупчIэхэм яджэуапхэр агъотынхэм афэшI ащ фэгъэгъэгъэшт куп зэхаша-гъэу, псэуплэхэр къакIухъэхээзэ цыфхэр зэрэрагъэблагъэхэрэм Къулэ Аскэрбый Лышъхъэр щигъэгъо-загъ. Ны мылкъум фэгъэхьыгъэ программэм игъэ-цIэлэн кытегушылээз, ащ кIуа-чIэ илэ зыхъугъэм кышыубла-гъэу пстэумкIи унэгъо мин 22-мэ зэрагъэфедагъэр, ахэм япроцент 97-м псэукIэ амалэу илэр нахъышлу шыгъэным зэрэпэлугъэхъагъэр кылуагъ. АхъэкIэ ар къэплъытэмэ, сомэ миллиард 5-рэ миллион 490-рэ атыгъэу мэхъу. УФ-м и Президент иунашъокIэ ны мылкъум фэгъэхьыгъэ законом 2018-рэ илээсым ищылэ ма-зэ и 1-м нэс кIуачIэ илэнэу ашIыгъ.

Тхьаклушынэ Аслъан ПенсиехэмкIэ фондм и Гъэlorышлэлэу АР-м щыIэм илофшлэн

зэрзэхашэрэм, ипшъэрылхэр игъом ыкIи икIуоу зэригъэца-кIэхэрэм фэшI ащ ипашы цы-лажъэхэрэм зэрэфэразэхэр, Къылблэ федеральнэ шъолы-рыми, Урысыеми зэрэщытэу сыдигъокIи апэрэ чыплэхэр зэрэшаубытыхэрэр лъэшэу зэра-гуапэр пстэумэ апэу кыхи-гъэщыгъ.

— ТэркIэ ащ мэхъэнэшхо ил, сыда плэмэ республикэм исым инахъыбэр пенсионер, ахэм ащыщыбэм пенсием нэ-мыкI мылкъу кыкIуапIэ ялэп, зышыгугъыхэрэр шъоры, — кылуагъ ащ. — Профессио-нализмэгъэ ин зыхэлъ коллек-тивым илоф зэрэщишлэрэм ио хэлъэп, цыфхэм шъхъэкIэфэ-ныгъэшхо афырылэу зэрэпэгъо-кIыхэрэм пае тафэраз. Цыф-хэм яфэлэ-фашлэхэр икIуоу ыкIи игъом гъэцIэлэгъэнхэм фыте-гъэпсыхъэгъэ унаклэхэр зэрэ-жугъэуцугъэхэм тегъэгъушIо. Илээсым ыкIэми, Пенсиехэм-кIэ фондм июбилей гъэхъа-гъэхэмкIэ шъуакоплагъэшъ, ащ тетэу шъуилофшлэн лъыжъу-гъэклотэнэу шъуфэтэлэ.

ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтыр А. Никоновым ты-рихыгъ.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

2015-рэ илээсым журналистикэм ыльэныкIокIэ Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ишлухъафтын афэгъэшъошэгъэным ехылылагъ

Журналистикэм ыльэныкIокIэ Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ишлухъафтын афэгъэшъошэгъэным фэгъэгъэгъэ Комиссием игъоу ыльэгъэгъэхэм сахалпы, **унашъо сшыгъэ:**

1. 2015-рэ илээсым шъхъэихыгъэ зэнэкIокIоу шылагъэм икIэуххэм ялытыгъэу журналистикэм ыльэныкIокIэ Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ишлухъафтын мыщ фэдэ номинациехэмкIэ афэгъэшъо-шэгъэнэу:

1) гъээт (журнал) хэутыгъэхэмкIэ — **Филонова Татьяна Виктор ыпхъум**, Адыгэ Республикэм икIэралыгъо бюджет учреждениеу «Республикэ гъээтэу «Советскэ Адыгеим» иредакция» зыфиlorэм иобозреватель материалэу «Технология критического мышления из-за школьной парты» зыфиlorэм пае;

2) теле-, радиопрограммэхэмкIэ — Къэралыгъо телерадиоком-паниеу «Адыгеим» илофшлэ куп телевизионнэ фильмэу «Гряз-ная работа. Хроники информационной войны» зыфиlorэм пае:

а) **Врубель Валерие Юрий ыпхъум**, телевидением икоррес-пондентэу а 1-рэ категориэ зилэм;

б) **Свеженцев Алексей Василий ыкIом**, алшъэрэ категориэ зилэ звукорежиссерым.

2. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм цыублагъэу мы Указым кIуачIэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу ТХЪАКЛУШЫНЭ Аслъан кIэ. Мыекъуапэ, тыгъэгъазэм и 14, 2015-рэ илээс
N 176

Адыгеим я 3-рэ чыплэр ыубытыгъ

Информационнэ-аналитическэ системэу «Медиалогия» зыфиlorэм кызыртыгъэм-кIэ, Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиным жъоныгъуакIэм ышIы-гъэгъэ унашъохэр социальнэ лъэныкIом зэрэшагъэцакIэхэрэм фэгъэхьыгъэ рейтингэу шкIогъум зэхагъэуцагъэм Адыгеим я 3-рэ чыплэр щыубытыгъ.

Ащ нэмыкIэу экономикэм ыльэныкIокIэ Урысые Фе-дерацием ишъолыр анахъ дэгъуи 10-мэ ясатырэ рес-публикэр хэуцагъ.

Рейтингыр зэхагъэуцэ зэ-хъум, шкIогъу мазэм рес-публикэм ышIыгъэгъэ гъэ-хъагъэхэу къэбарлыгъэгIэс амалхэм кыхаутыгъэхэр зэфэхьысыжыгъэх. Хъугъэ-шIэгъэ анахъ шъхъалэхэм зэу ащыщ Адыгеим и Лышъхъэу Тхьаклушынэ Аслъан Уры-сыем и Президентэу Вла-димир Путиным зылоклэм, республикэм игъэцIэлэкло хабзэ илоф зэришлэрэм ехы-лэгъэ докладэу кышылыгъэр.

Адыгеим и Лышъхъэ рес-публикэм социальнэ илофхэр зыпкъ щитхэу, «Урысыем и Президент жъоныгъуакIэм ышIыгъэ унашъохэм ягъэ-цIэлэн зыкIи дэмыхыхэу ыкIи тапэки дэмыхыш-хэу» кылуагъ. Джащ фэ-дэу Тхьаклушынэ Аслъан къоджэдэххэм ящылэ-нахъышлу шыгъэнымкIэ ио-фэу ашлагъэр зэфихьысы-жыгъ. Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ федеральнэ програм-мэм диштэу фельдшер-ма-мыку пункт 28-рэ, кIэлэ-цыкIу ыгыпыли 5, газры-кIуаплэхэр ыкIи нэмыкIхэр агъэпсыгъэх.

— ЗэхэтэкIонкIэ шына-гъоу щыт унэхэм цыфхэр къачIэщыжыгъэхэмкIэ ыкIи лэжъапкIэм итынкIэ хэбзэ-укIоныгъэ гори тшыгъэп: сомэ миллион 627-у кы-хагъэкIыгъэмкIэ нэбгырэ 800-м ехъумэ ящылэ-амалхэр нахъышлу афашы-гъэх, — кылуагъ Адыге-им и Лышъхъэ.

Шъугу къэтэгъэкIыжы: унэ 29-рэ республикэм ща-тыгъ, ащ щыщэу фэтэри 160-у зэхэт унэр зэхэтэ-кIонкIэ шынагъоу щытхэм къачIэщыжыхэрэм атегъэ-псыхъагъ. Мы мазэм цыф-хэр ащ агъэкошыжынынхэу рахъухъэ. Мы илээсым унэ-хэм ятынкIэ гъэхъагъэу ялэ-хэм къакIырамыгъэчынэу ыкIи пчыагъэр квадрат мет-рэ мин 280,7-м нагъэсы-нэу мэгугъэх. 2014-рэ илээ-сым атыгъагъэм нахъи про-центи 10-кIэ ар нахъыбэшт.

Телевидение, радио, гъэ-зет, журнал, информацион-нэ агентствэ, Интернет-СМИ 29000-мэ кыатыгъэхэр кы-зыфагъэфедезэ, рейтингыр зэхагъэуцагъ.

Бюджетхэм япхыгъэ Iофыгъохэр зэхафыгъэх

Къыблэ федеральнэ шьолъырым хэхьэрэ субъектхэм ябюджетхэр зыпкъ итынхэм, мы лъэныкъомкIэ непэ гумэкIыгъоу, щыклагъэу шыIэхэр дэгъэзыжыгъэнхэм фэшI шIэгъэн фаехэм афэгъэхьыгъагъ УФ-м и Президент и Полномочнэ лыкIоу Къыблэ федеральнэ шьолъырым шыIэ Владимир Устиновым тыгъуасэ зэхисгъэ зэхэсыгъор.

Видеоконференция шыкIэм тетэу Iогъэ Iофтхъабзэм хэлъжагъэх Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТхьакIушынэ Аслъан, федеральнэ инспектор шхъалэу ЛыIужэу Адам, АР-м финансхэмкIэ иминистрэу Долэ Долэтбий, нэмыкIхэри.

УФ-м и Президентэу Владимир Путиным пшъэрылэу къыгъэуцугъэхэм ащыц бюджетым къыдилыгъэрэ лъэныкъо пстэури регионхэм агъэцэкIэныр.

Владимир Устиновым къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, мы илъэсыр пштэмэ, шьолъырым хэхьэрэ субъектхэм чIыфэу ателъыр нахьбэ ашыгъ. Ащ дакIоу хахъоу ялэм хэпшыкIэу къыщыклагъ, ащ къыхэкIыкIэ, регионалнэ бюджетхэр сомэ миллиард 24-м щыклагъэх. Хэбзэ-Iахъхэм яугъоинкIэ пшъэрылхэр икIу фэдизэу зерамыгъэцакIэхэрэр Полномочнэ лыкIом къыIуагъ, бюджетхэм фэдэу къарыхьэрэр нахьбэ шыгъэ-

ным изы къэкIуапIэу щыт мы лъэныкъом субъектхэм нахь тэрэзэу Iоф дашIэнэу къафигъэпытагъ.

— Бюджетхэм яхахъо нахьбэ шыгъэнымкIэ регионхэм зэкIэми IэпэчIэгъанэ яI. Джащ фэдэу федеральнэ гупчэм къыкIырэ ахьщэр шуагъэ къытэу ыкIи игъом дгъэфедэным тынаIэ тедгъэтын фае. Къэралыгъо хэбзэ къулыкIухэм Iоф ащызышIэхэрэм япчъагъэ нахь макIэ шыгъэным мэхъанэшхо зэриIэр зыщыдгъэгъупшэ хуштэп. Ахэм ялыгъын пэIухьэрэ мылкур нэмыкI социальнэ Iофыгъохэм язэшIохын пэIудгъэхъан тлэкIышт. Непэ сомэ пэпчъ къэтлытэзэ тIофшIэн зэхэтцэн фае — джашыгъум УФ-м и Президент къыгъэуцугъэ пшъэрылхэр дгъэцэкIэшт, — къыIуагъ Владимир Устиновым.

УФ-м финансхэмкIэ и Министрствэ иллыкIоу къызэриIуагъэмкIэ, Къыблэ федеральнэ

шьолъырым хэхьэрэ субъектхэм ябюджетхэр зэкIэгъэхьэжыгъэнхэм пае мы илъэсым сомэ миллиард 31-рэ чIыфэу аратыгъ. Федеральнэ гупчэм къытIупшыгъэ ахьщэр шуагъэ къытэу зыгъэфедэгъэ Адыгем сомэ миллион 280-рэ грант къыфагъэшьошагъ.

АР-м и Лышхъэ зэхэсыгъом къызэрэщыIуагъэмкIэ, 2015-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 1-м ехьулIэу хэбзэлэхь ыкIи мыхэбзэлэхь хахъоу республикэм изэхэузытэгъэ бюджет къыхагъэр сомэ миллиард 8-рэ миллион 807-рэ мэхъу. Хахъоу ышIыгъэр проценти 108,5-м кIахъэ. БлэкIыгъэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, сомэ миллион 688-рэ ахьщэ тедзэу къалэкIэхьагъ. Арэу щытми, гухэлъэу шыIэхэр гъэцэклагъэхэ зэрэмыхуштыр республикэм ипащэ къыIуагъ. Экономикэ къыныгъохэм, санкциехэм, къаугъоирэ хэбзэлэхь-

хэм къызэращыклагъэм ар епхыгъэу къыгъэнэфагъ.

— Адыгем ибюджет хахъоу ышIырэр нахьбэ хуу къэс федеральнэ гупчэм къытIупшырэ ахьщэ IэпыIэгъур нахь макIэ мэхъу. Ащ къыхэкIыкIэ, илъэс къэс бюджетыр сомэ миллиард 16-м текIырэп. Илъэсэу тызхэтым ищылэ мазэ ехьулIэу къэралыгъо чIыфэу ттелъыр сомэ миллиарди 2,9-м ехьуштыгъ. Тыгъэгъазэм и 1-м а пчъагъэр сомэ миллиарди 2,2-м нэс къедгъэIыхын тлэкIыгъ. Бюджетым игъэцэкIэн ыльэныкъокIэ гумэкIыгъоу шыIэхэр дэгъэзыжыгъэнхэм фэшI УФ-м финансхэмкIэ и Министрствэ IэпыIэгъуу къытфэхъунэу телъэлугъ, ау джэуап къызытамытыжым, коммерческэ банххэм зафэдгъэзагъ, — къыIуагъ ТхьакIушынэ Аслъан.

Къэралыгъо ыкIи муниципальнэ мылкур шуагъэ къытэу гъэфедэгъэным иIофыгъуи зэхэсыгъом къыщалэтыгъ, ащ епхыгъэу унэшхо гъэнэфагъэхэри ашыгъэх.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Унашъохэм ягъэцэкIэн тегушчыIагъэх

Урысые Федерацием ишьолъырыхэм социальнэ-экономикэ хэхьоныгъэхэр ягъэшIыгъэнхэмкIэ УФ-м и Президент унашъоу ышIыгъэр Адыгэ Республикэм шыгъэцэкIагъэ зэрэхьурэм лъыплъэрэ комиссием тыгъуасэ зэхэсыгъо иIагъ. Ащ хэлэжъагъэх Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КъумпIыл Мурат, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, муниципалитетхэм япащэхэр, нэмыкIхэри.

Iофтхъабзэм пэублэ гушылэ къызышIыгъэ КъумпIыл Мурат къызэриIуагъэмкIэ, УФ-м и Президент жъоныгъуакIэм ышIыгъэ унашъохэр республикэ къулыкIухэм, муниципальнэ гъэпсыкIэ зилэ къалэхэм ыкIи районхэм япащэхэм зэрагъэцакIэрэм елытыгъ цыфхэм шыIэкIэ-псэукIэу ялэщтыр зыфэдэр.

— УФ-м и Президент иунашъоу къыдилыгъэрэ IофшIэным иплан тиреспубликэ зэрифэшъуашэу щыдгъэцэкIэн фае, гумэкIыгъоу къэуцухэрэм тыналэ

атетыдзэн, ахэр зэрэдэгъэзыжыштыгъэм тылпылIэн фае. Джыри зэ къыкIэсэгъэтхыи Президентым «ижъоныгъокIэ» унашъохэр гъэцэкIэгъэнхэм муниципалитетхэм, министрствэхэм, къоджэ псэуплэхэм япащэхэм яIофшIэнкIэ анахъэу аналэ тырагъэтын зэрэфаер, — къыIуагъ КъумпIыл Мурат.

УФ-м и Президент иунашъоу «Псауныгъэр къэухъумэгъэным ыльэныкъокIэ къэралыгъоу политикэр нахьышIу шыгъэныр» зыфилорэр гъэцэкIагъэ зэрэ-

хьурэм фэгъэхьыгъэу зэхэсыгъом къышыгушылэ АР-м псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Галина Савенковар. Ащ къызэриIуагъэмкIэ, унашъор гъэцэклагъэ зэрэхуштым епхыгъэу игъэкIотыгъэу Iоф ашIэ. Зидунай зыхъожьхэрэм япчъагъэ нахь макIэ шыгъэным, узхэр игъом къыхэгъэщыгъэнхэм ыкIи ахэм ялэзэгъэным япхыгъэ Iофтхъабзэхэр бэу зэхашэх.

Зэфэхьысыжхэр пшIынхэ зыхьукIэ, 2015-рэ илъэсым пыкIыгъэ мэзи 10-м къыкIоцI республикэм сабыи 4665-рэ къышыхьугъ, гъэрэко елытыгъэмэ, пчъагъэр 39-кIэ нахь макI. Джащ фэдэу зидунай зыхъожьхэрэм япчъагъэ мы илъэсым проценти 2,3-кIэ нахь макI. Мы илъэсым пыкIыгъэ мэзи 10-м къыкIоцI нэбгырэ 4880-мэ ядунай ахъожьыгъ. ЛыкIэекIокIыным епхыгъэ узхэм арылыкIыхэрэм япчъагъэ, гъэрэко елытыгъэмэ, мы илъэсым процент 16,4-кIэ нахь макI. Адэбз узым ыкIи жъэгъэузым арылыкIыхэрэм япчъагъэ хэхьагъ. Ми-

нистрэм игуадзэ къызэриIуагъэмкIэ, гъогухэм къатехъухьэрэ хуыгъэ-шIагъэхэм апкъ къыкIэу зидунай зыхъожьхэрэм япчъагъэ процент 12-кIэ нахь макIэ хуыгъэ. Сабыи къэхъугъа-кIэхэу зидунай зыхъожьхэрэм япчъагъэ процент 25-кIэ нахь макIэ хуыгъэ.

— Сабыи къэхъугъа-кIэхэм ядунай зэрэхъожьхэрэм епхыгъэ гумэкIыгъохэм анахъэу тыналэ атедгъэтын, а тхьамыкIагъор къызыхэкIырым идэгъэзыжынын зэрифэшъуашэу тыпIынын фае. Сыда Iомэ сид фэдэрэ къэралыгъуи байныгъэ шхъалэу илэр сабыир ары, — къыхигъэщыгъ КъумпIыл Мурат.

Демографием ыльэныкъокIэ республикэм иIофхэм язытет къытегушчыIагъ АР-м IофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхьоныгъэмкIэ иминистрэу Осман Альберт. Ащ къызэриIуагъэмкIэ, мы аужырэ илъэсхэм ящэнэрэ сабыи къызыфэхьурэ унагъохэр нахьыбэ хуыгъэх. Сабыи анахьыбэу къызышыхьхэрэр Адыгэкъал, Мыекъуапэ, Шэуджэн, Джэджэ, Мыекъопэ

ыкIи Красногвардейскэ районхэр ары.

Непэрэ мафэмкIэ гумэкIыгъоу къэуцурэр унагъохэр бэу зэрэзэхэкIыжыхэрэр ары. Гушылэм пае, 2014-рэ илъэсым къэзэрэщыгъэхэм япроцент 60-р зэхэкIыжыгъ. Мы илъэсым пыкIыгъэ мэзи 10-м къыкIоцI унэгъо 1299-рэ зэхэкIыжыгъ, гъэрэко мыщ фэдэ иуахътэ ебгъапшэмэ, ар нахь макI (1509-рэ). Мы Iофыгъоу гумэкIыгъохэр дэгъэзыжыгъэнхэм пае зэхашэрэ Iофтхъабзэхэм нэужым министрэр къащыуцугъ.

Унагъохэр бэу зэрэзэхэкIыжыхэрэр гумэкIыгъоу зэрэщытыр, джащ фэдэу унагъо зымыIэхэм япчъагъэ нахь макIэ шыгъэным ыуж зэритынхэ фаер АР-м и Премьер-министрэу къыIуагъ.

Къэралыгъо экономикэ политикэм ыльэныкъокIэ къэгущыIагъ Адыгэ Республикэм экономикэ хэхьоныгъэмкIэ ыкIи сатыумкIэ иминистрэу Лыхъэс Махьмудэ. Пшъэрылхэу зыфагъэуцужыхэрэм къэзэрэугойгъэхэр ащ ащигъэгъозагъэх. «Гъогу картэм» къыдилыгъэрэ пшъэрылхэр зэрагъэцэкIэштхэм, ащкIэ амалэу алэкIэлэхэм къатегушчыIагъ.

Демографием ыльэныкъокIэ республикэм иIофхэм язытет нахьышIу шыгъэным пае анахъэу аналэ зытырагъэтыштхэр КъумпIыл Муратэ къыгъэнэфагъэх. АщкIэ муниципальнэ образованиехэм, къулыкIухэм ыкIи ведомствэхэм япащэхэм пшъэрылхэр афишылгъэх.

ПАТIЫКЪО Анет.

Сурэтыр Iэшъынэ Аслъан тырихыгъ.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иунашъу

С. И. Имгрунт Адыгэ Республикэм икIалэу Мыекъуапэ ихьыкум участкэу N 5-мкIэ зэгъэшIужь хьыкумышI IэнатIэм Iугъэхьэгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Конституция ия 70-рэ статья ия 4-рэ пункт иподпунктэу «к»-м тегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм **унашъо ешIы:**

1. Имгрунт Светланэ Иван ыпхъур Адыгэ Респуб-

ликэм икIалэу Мыекъуапэ ихьыкум участкэу N 5-мкIэ зэгъэшIужь хьыкумышI IэнатIэм 2016-рэ илъэсым мэзаем и 27-м къышгъэжъагъэу Iугъэхьэгъэнэу.

2. Заштэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ къ. Мыекъуапэ, тыгъэгъазэм и 9, 2015-рэ илъэс N 1383

Гупшысэхэм уахэзыщэрэ фильм

Музыкальнэ трагикомедиеу «По небу босиком» зыфилорэр экран инхэм непэ щегъэжьагъэу къарыхъащт. Кавказым щызэлъашлэрэ Хьаджырэкъо Султлан фильмэр ыгъэуцугъ ыкIи тырихыгъ. Картинэм ипресс-къэгъэлъэгъон тыгъэгъазэм и 14-м Мыекъуапэ щыкIуагъ.

Къэбарлпгъэлэс амалхэм ялпкIохэм анэмыкIэу пресс-къэгъэлъэгъоним къекIоплагъэх Султлан итворчествэ уасэ фэзышлэрэ иныбджэгъухэр. Ахэм ащыщых Адыгеим инароднэ сурэтышлэу, ювелирэу Еутых Асе, тиреспубликэ иэстраднэ артистхэу Лпыбзыу Аслъан, Нэчэс Анжеликэ, Мыгу Айдэмыр, Эльдарэ Айдэмыр, Мышъэ Анзаур, нэмыкIхэри.

Хьаджырэкъо Султлан тызэрэщигъэгъозагъэмкIэ, иныбджэгъухэр игъусэхэу фильмэр тырахыным бэрэ кIэхъопсыгъэх. ЫпэкIэ кино инхэр Кавказ щытырахыштыгъэх, ау аужырэ уахтэм ар зэралэкIэзыгъэр ары мыщ фэдэ гупшысэхэм къафэзыгъэуцугъэхэр.

— «Кино ин сыда Кавказым зыкIыштырамыхырэ? Къэдгъэлъэгъон тимиу ара, хъауми тиакъыл ащ фимыкъушта?» зыфэлпощт гупшысэхэр тилэгъэх, — къылуагъ Султлан. — Нэужым тыгу къэкIыгъэ Iофым игъэкIотыгъэу ыуж тыхъагъ. Синыбджэгъухэм фильмэр тыхыгъэным пэлухъащт ахъщэр къагъотыгъ, сэ сценарииер стхыгъэ.

Кавказыр аужырэ илъэсхэм лъэныкъо дэикIэ къагъэлъагъо, цыфхэр къытщышынэнхэу рагъажьэ. Фильмэр тэзыхыгъэхэм къызэралъагъэмкIэ, тызыщыпсэурэ чIыплэм идэхагъэ, ичIыопс ибаигъэ пстэуми арагъэлъэгъуныр, тишолпыр щыпсэурэ цыфхэм зэфыштыкIэ дахэу ялэр къыралотыкIыныр пшъэрлпгъэу зыфагъэуцугъыгъагъэхэм ащыщ. Темыр Кавказым кино иныр щытырахыныр рагъэжьэжыным, мы лъэ-

ныкъомкIэ Iофшлэгъэу ялэхэм ахагъэхоныр ямурад.

— Къытэплыхэрэм ядгъэлъэгъунэу тыфай Кавказым чIыплэ дахэу илэхэр. Къушхъэхэм анахъ лъагъэу Эльбрус, псыкъефэхыплэхэу Европэм итхэм анахъ лъагъэхэу Мидаграбинскэхэр, мэщыт анахъ инэу «Сердце Чечни» зыфилорэр, Адыгеим ит исп унэхэр, нэмыкIхэри, — къылуагъ Султлан. — Кавказым ит республикэхэм зэкIэми картинэр ащытетхыгътIоми хъушт. Къэбэртэе-Бэлъкъар, Адыгэ, Чэчэн, Дагъыстан, Къэрэщэе-Щэрджэс республикэхэм, Тыркуем ячIыплэхэр тифильмэ щышъулъэгъушты.

«По небу босиком» зыфилорэр картинэм хэлэжьагъэхэм янахыбэр апэрэу экран иным къыхагъэх. Киноум ирежиссерэу Султлани ыпэкIэ оредылоу ары Темыр Кавказым зэрэщызэлъашлэщтыгъэр. Экран иным тегъэпсыхыгъэ фильмэр апэрэу ащ тырихыгъ.

— Щылаклэр, псэукIэр ары картинэм сюжетэу фэтшыгъэр. Непэ зэманэу тызыхэтэм ныбжьыкIэм гупшысакIэу, дунэе-еплпыкIэу илэр хэтлхъагъ, — къытфилотагъ тигушылэгъу.

ныгъэр ахэм афэдэп. Унагъом, ныкыльфыгъэм ярэхъатныгъэ уигъашлэ уэжэгъэ шлупъэгъум ыпэ пшын фаеуи къыхэкIы. Сыд фэдиз мылкъу уилэми узыпэшлуклон умылэкIышты уэу щылэр макIэп. Мыхэм афэгъэхыгъэ гупшысэхэр «По небу босиком» зыфилорэ фильмэм еплыхэрэм аригъэшлэщты.

Анахъэу къыхэзгъэщы сшл-игъор Кавказым щытехыгъэ закъоу щымытэу, Султлан тырихыгъэ фильмэм зэшхэм зэфыштыкIэу ялэр, унагъом зэгурыланыгъэ фабэу илпыр зэрэщылъэгъурэр ары.

«По небу босиком» зыфилорэ картинэм герой шхъалэу хэтхэр — унэгъо зэтегъэпсыхыагъэм къыхуухагъэу, зыми щымыкIэу, япшъэшъэ закъоу Капеллэрэ

Роза Байзулаевар, Юсуп Омаровыр, Валентин Камергоевыр, Урысыем щызэлъашлэрэ Къэзэнэ Сэтэнае (Сати), Ефрем Амирамовыр, Наталья Гулькинар картинэм щытэлъэгъух.

Оредылоу цIэрылоу Къэзэнэ Сати Битэ янэ ироль къэшлы. Картинэм исюжеткIэ, кIалэм ипкIыхаплэхэм ахэтэу ар исабый дэжь къэкIо. Нэужым Москва къызэрэщылъагъэмкIэ, ыгукIэ пэблэгъэ ролыр ащ къыратыгъ. Къызщыхугъэ республикэм щытырахырэ фильмэм хэлэжьэныр Къэзэнэ Сэтэнае лъэшэу игопагъ.

«По небу босиком» зыфилорэ картинэр ныбжьыкIэхэм афэгъэхыгъэу техыгъ нахъ мышлэми, ныбжь зилэхэми ашлогъэшлэгъонышты. Ар сэмэркъэу шыуашэм илъэу гъэлсыгъэ, ау щылэныгъэм чIыплэ къинэу къытпигъохыхэрэм афэгъэхыгъэ гупшысэхэр уигъэшлэщты. Оред чэфхэм, сэмэркъэу цэрыохэм адакIоу гухэкI такыкхэр щытэлъэгъух. Герой шхъалэхэр гымэкIыгъоу зыпэлуохэрэм яплпырэ цыфыр амыгъэгумэкIын ыльэкIыштытэп. Чэ-фыгъори, нэшхэигъори ахэм ягъусэу адигощышты.

Жанрэм ыльэныкъокIэ зыкъыфэдгъазэмэ, музыкальнэ фильмэ тырахэу тиахытэ бэрэ къыхэкIырэлэ. «По небу босиком» зыфилорэр тэзыхыгъэхэм зэралытэрэмкIэ, музыкальнэ трагикомедииер картинэм гупшысэу халхъагъэм къекIу, ащ икупкI къыралотыкIы.

— Мыщ фэдэ гупшысэ куу зыхэлъ фильмэ Кавказым зэрэщытырахыгъэм сегъэгъушхо, — къылуагъ пресс-къэгъэлъэгъоним щылэгъэ Саидэ. — СыгукIэ къыспэблагъэ хугъэ герой шхъалэхэм къяхъулэщтыр сымшлэу кIаухым нэс сыгумэкIыгъ. Щылэныгъэм техыгъэу зэрэщытыр къыушыхъатэу фильмэр зэхэгъэуцугъ.

Фильмэхэм яплпыныр, кино-театрэхэм клоныр Аидэ зэри-мыкIасэр къытилуагъ. Ау Кавказ щытырахыгъэ картинэр зыфэдэщтыр лъэшэу шлогъэшлэгъон хугъэ.

— СыкъызэрэкIуагъэмкIэ зы такыкы сыкIэгъэжыгъэп. Узлэпищэу, гъэшлэгъонэу картинэр гъэлсыгъэ. Оредхэри гупшысэу хэлъым тегъэпсыхыагъэх. Фильмэм цIэу фашыгъэм къыщегъэжьагъэу кIаухым нэс зэкIужьэу щыт. Герой шхъалэхэр ыпэкIэ зыми хэмытыгъэхэми, ярольхэр дэгъоу къашыгъэх. ЫпэкIи мыщ фэдэ фильмэхэмкIэ тагъэгъушлоним сыщэгъугъы.

«По небу босиком» зыфилорэ картинэр тхъамэфитIурэ кино-театрэхэм ащыкIощт. Мыекъуапэ дэт зыгъэлсэфыплэ комплексу «Jou Land» зыфилорэм Кавказ щагъэуцугъэ фильмэр къыщагъэлъэгъощт

ГЪОНЭЖЫКЪО Сэтэнай.

НыбжьыкIитлоу Битэрэ Капеллэрэ зэфыштыкIэу ялэр ары фильмэм къытфилуатэрэр. Пшъэшъэ ныбжьыкIэр Англием къекIыжы, икъалэ дэт университетым ишлэныгъэхэм ахигъэхъонэу щыпедзэжы. Къыдеджэрэ кIалэмрэ ежыррэ гугъэбэныгъэу зэфырялэр мэкIэмакIэу шлупъэгъуныгъэ къабзэ мэхъу.

Фильмэхэм, рассказхэм афэдэу щылэныгъэр гъэлсыгъэп. Апэрэхэм зэкIэ дахэу, чIыплэ къинхэм геройхэр арымыфэхэу зэхагъэуцохэмэ, щылэ-

яни яти зимишъэ кIалэ тхъамыкIэу, ицIыкIугъом къыщегъэжьагъэу ышнахыжъ ыплужыгъэу Битэрэ. Ахэм ярольхэр къэзышыхэрэр зилофшлэн езыгъэжьэгъэкIэ актрисэу Къэрэгъулэ Миланэрэ «Школа драматического театра» зыфилорэ Московскэ театрэм иактерэу, къэшъокIо ыкIи хореограф ныбжьыкIэу Алан Кокоевымрэ. ЫпэкIэ зыцIэ къетлогъэ актер ныбжьыкIэхэр мыщ фэдэ фильмэ иным апэрэу хэлэжьагъэх. Ахэм анэмыкIэу Хьаджырэкъо Султлан, Арсенук Масаевыр,

Шэныгээлэжышхор агээш/уагь

Тыгъэгъазэм и 10-м, 2015-рэ илъэсым филологие шІэныгъэхэмкІэ докторэу, АМАН-м иакадемикэу, бзэмкІэ отдeлым ипашэу Гъыш Нухъ Тыркубый ыкЪор кЪызыхъугъэр илъэс 80 хъугъэ. Ащ фэгъэхъыгъэ шІэныгъэ зІукІэ ар зыщылэжъэрэ гуманитар ушэтынхэмкІэ Адыгъ республикэ институтэу Т. КІэращэм ышІэ зыхъырэм шылагъ.

Зигь Ифтахьабзэм хэлэжьа-
гэх Адыгэ Республикэм гъэ-
сэнэгъэмрэ шэнэгъэмрэкIэ и
Министерствэ, юбиярыр зы-
щц Шэуджэн районын ялы-
кдохэр, Адыгеим ишэнэгъэ-
лэжьхэр, егъэджэн-пIуныгъэм
исистемэ хэтхэр, АКЪУ-м икIэ-
лэгъаджэхэр, Адыгэ шэнэгъэ
институтым илофышIэхэр, илэ-
гъу-ныбджэгъухэр, игупсэхэр.
Шэнэгъэ зэхэхэр шIуфэс

адыгабээр арэу зэрэчытыр кыыхигэщыг. Ау шлэныгэлэжышхом фэгэклотэныгээ гори, нэдэлпынлэ-зыггэпсэ-фыгбо гори зыфимышыжьэу усэн-тхэнми, литературоведчэ хэсэ лофшлагэхэмкли гызгагэу зэрэлажээрэр кылуаг, ышлэрэ лофышхом клуачи, гушуагуу хигуатэу ылытаг. Псауныгээ дэхэ илэу, имурад фэжьыгагэхэм алыклэханэу хэлэжылаг.

Мамхыгээ гурыт еджапIэм фэдэ к'яабзэу Тбилиси к'эралыг'о университетми, Грузием бзэ-шIэныг'эмкIэ и Институт шIэныг'эхэмкIэ и Академие дэг'оу ащеджаг', грузин шIэныг'э-лэжышхохэр к'ызэрэщыгуг'ыг'эхэу адыг'эбзэ шIэныг'ээр куоу ылэжыг'.

гущылэкэ кызылауихыг ыкы
зерицагъ гуманитар ушэтын-
хэмкэ Адыгэ республикэ ин-
ститутым ипачэ игуадзэу, та-
рих шлэныгэхэмкэ докторэу
Пэнэшы Аскэр. Наукэр зищы-
лэныгэ хуыгэ Гыщ Нухэ
ильэс 50-м ехуыгэу шлэныгэ
хасэм зафэу, хыалэлэу зэрэ-
щылажьэрэр, зэрэщыф гупсэ-
фыр, лофшлэкэ амал дэгъу-
хэр зэрэцлэкълэхэр, ыгъэшла-
гъэри ыгъэхыгъэри зэпсача-
хэу, шүлэжыгъэ ин зэрилэр
Аскэр кылыагъ. Научнэ лоф-
шлагъэхэр шхъэкүц! лофшла-
гъэхэу, зы тхыапэ цыкы за-
кьомы, мафадэр, гупхысэр те-
кыладэу зэрэщытыр клигъэт-
хыыгъ. Гыщ Нухэ шлэныгэ
лэжыгъэшхо зэрилэр, лофшла-
гъэхэм япчыагъэ 200-м зэрэ-
цлэхэрэр, аныхъу ыналэ зы-
тетэу, ренэу инэплъэгъу итыр

АР-м гэсэнýгэмрэ шлэныгэмрэклэ иминистрэу **Хуаажь Аминэт** иуганэу шлэныгэлэжышхом имэфэкл кышыцэхэхягэхэм шуфэс фабэ кьарихыг, хуугэ-шлэгэ дахэмклэ

кѡафэгүшүагь. Зимэфэкл ин хэзыгэунэфыкырэ Гыыц Нухэ ишылэныгыэ зэрэщытэу адыга-бзэм изэгьэшлэн-зэхэфын, илэ-жыын зэрэфиггэшшоагьэмклэ, илэпкь ыпашьхэ шушлэгъа-бзу цыриэм апае — научнэ тхыльхэр, монографиехэр, гу-щылалэхэр, егъэджэн лэпылэ-гъухэр, мэхьанэ зилэ статья-хэр кыззэрэлэклекыгэхэм ыкли адыгэ тарыхьымклэ, этногра-фиемклэ, литературэмклэ гъэ-загъэу лофшыхо зэршлэрэм, ихудожественнэ произведение-хэм апае «тхьауегъэпсэу» рилуагь, игъашлэ нэфынэнэу, ишлү фэбэгъонэу, бэрэ илэккл-амал къышшымыклэу илоф лыигэкло-тэнэу филуагь.

Шэүджэн район администра-

цием ипашәу **Мэрэтыкьо Аслан** Хьакурынэхьэблэ кьоджэшхоу Гьыц Нухьэ кьызы-
кышьугьәу, зыщапугьэм дэс-
хэм ыкIи Шәуджән районым
щыпсәухэрэм ацIэкIэ зимэфэ-
кIи хэзыгьәунэфыкIырэ еджә-
гьэшхо-гьәсагьэм гурылэ фабз-
хэр кьыфыиуагьәу. АцIэкIуа
шлэныгьэлэжым ищылэныгьэ
ыкIи итворчествэ кьащыуцугь.
Исабыгьо-кIэлэгьум кьыщыкIә-
дзәгьәу Нухьэ ыгукIэ шлэныгьэ-
хэм афәащәгьәу кьызэрэтәджы-
гьэр, цыф гупсәф шырытәу,
гушыләр сыдигьуи ытхьакIумэ
ихьәу, илхэс, охьтэ кьынхәу
кьызхәхьухьагьәхэр шлуагьэ хә-
лпәу кьызәпичынкхэр зәрәфә-
укIочыгьэр, Мамхыгьэ гурыт
еджәпIэм фэдэ кьабзәу Тби-
лиси кьзаралыгьо университетми,
Грузием бзәшлэныгьәсмкIэ и
Институт шлэныгьәхәсмкIэ

Шәуджән районым и «Цыф гъэшлуагъ» зыфилорэ цлр ифашоэз шыпккэу кызырэфагъэшшоагъэр, адыгъ лъэпккым ишлэныгъэлжыгъшхоу адыгабзэр лъэпытэ зышлырэ Нухэ ухатми узэрыгушхонэу ыкли узыктырыпллынэу ылытагъ. Иакъыл чанэу, ылгъ пытэу, илгъэсыбэрэ игъэхьагъэхэм ахигъахоу шыцлнэу кыфгъахоуыгъ, «тхьауегъэпсэу, Нухэ, узэрэ-тилэмкл!» ылуагъ.

АКЪУ-м адыгэ филологием-
рэ культурэмрэкӀэ ифакультет
идеканэу **ХьамырзэкӀо Нури-
ет**, Адыгэ къэралыгъо универ-
ситетым иректорэу, профессо-
рэу **Хьунзгъо Рэщыдз** ыкӀи кол-
лективэшхом ацӀэкӀэ юбиля-
рым фэгъушӀагъ.

— Илээсэу кыпклогэхэм
күачлэ кыуатыгь, уишлэны-
гэхэм лызганлэм уфачагь, —
ылуагь Нуриет. — Уитхыгъ-
эу адыгабзэм, адыгь глаго-
лым ишошэ зэфэшхьафыбэм
афэгъэхыгьгэхэр науэкэмлэ ыки
тиныбжыкълэхэмклэ осэхшо зй-
лэх. Адыгабзэм игушылэ гьэлсы-
клэ-хабзэхэр, иглагол зэрэлө-
рышлэрэр кытфызэхэпфыгь,
уигушылэ шхъэхихыгьгэхэр нелэ
адыгь бзэшлэныгьэм ыкупкл
хэуцагьгэх.

Поэтиер зиклсэхэми ули-
рическэ тхылэу «Пчэр на-
сыпым фылусэхы» зыфилорэм-
клэ гьусэ-ныбджэгьу уафэ-
хьугь. Уищылэныгэ бай, уима-
фэ пэпчэ уилофшлэн лэзбэкьу
инхэмклэ плаггэ, наукэр уисэ-
нэхьат кьодыеу арымырэу, о
пщыц пшын плэкьыгэшш,
Нухь, опсэу!

Гыш Нухэ дэгоу ильэсы-
бэм кякюц! зышлэнэу хуьгэ-
ху — зьлэшлэрэ шлэныгэлэ-
жыу **Бэджэнэ Муратэ**, лэпкэ
интелигенцием шыщэу **Хуьнгэ**
Чатибэ, Нухэ илэгбу-ныбджэ-
гьухэм ашыщэу **Бэгэдыр Ай-**
дэмыр, шлэныгэлэжыху **Ем-**
тиль Разыет, **Шьхяплэкьо**
Гьучыпсэ, нэмыкхэми гушылэ
фабэхэр агу кыкляу кыфалауа-
гьэх.

Гуманитар ушэтхэмклэ
Адыгэ республикэ институту
Т. Кірацэм ыцгэ зыхьырем
иученэ секретарэу **Тэу Нури-
ет**, бзэмклэ отделым илофы-
шлэхэу, шлэныгэлэжьхэу **Анц-
око Сүрэт, Атежбахьэ Сэй-**

Наукэр зишылэныгъэ хьугъэ Гыш Нухэ илгъэ 50-м ехьугъэу шлэныгъэ хьасэм зафэу, хьалэлэу зэрэшылажьэрэр, зэрэцлэф гупсэфыр, юфшлэ-клэ амал дэгьухэр зэрэлэкэлэхэр, ыгъэшлагъэри ыгъэхьагъэри зэпэщачэху, шлүлэжыгъэ ин зэри-лэр Аскэр кылуагъ.

иадыгабзэ фэдэ кьабзэу, иадыгэ хабзэ зэрильаплэр итхыльэу «У адыгов» зыфилорэм кыызэрэщырилотыкыгэхэр, гъэрэкlo кьыдэклыгэ литературнэ произведениеу «Гупшысэ шхъаихыгэхэр» зыфилохэрэр адыгэ лъапк гупшысэр ащыпсхыагъэу, плуныгъэ-гъэсэнныгъэ мэханэшхо зилэ тхыгэхэу зэрэщытхэр Мэрэтыкъом кыгъэтхыгъ. Гъыщ Нухъэ кыуаджэ, ирайон, и Адыгей иадыгабзэу чэщи мафи loф зыдишлэрэм фэдэ кьабзэу зэрильаплэхэр, игупшысэ ренэу зэрэхэтхэр, кьуаджэм игушуагъуи, игумэки сыдигъуи зэрэхэтыр, фэлъэ-кырэмклэ зэрادلэрэр, ишлэ-ныгъэ loфшлагэхэр хэткыи зэрэсэнтхэхэр кыгъэтхыгъ.

хьат, Беданэкъо Марзет,
АКЪ-Ум идоцентэу **Блыпэшъэо**
Мирэ, нэмыкхэми зэлуклэм
Гъыш Нухэ ишылэныгъэ ыки
итворчествэ лъэныкхэхэр кьи-
зылотыкхырэ гуцылэхэр кыща-
шыгъэх.

Юбиярым илахьылхэр, игу-
псэхэр мэфэклым цылагъэх,
ягуапэу кьэгъэгъэ Iэрамхэр фэ-
хьохьухэзэ ратыгъэх.

Ежъ Нухъэ гушылэр зыфа-
гъэшъуашэм, имэфэкI мафэ фэ-
гъэхьыгъэ loftxъабзэм зэри-
гъэрэзагъэр, зэкIэ ащ игъэхьа-
зырын ыкIи изеклон хэлъжъх-
эхэм, кыфгезмэонкыгъэ пстэ-
умэ «txъашъуегъэпсэу» арilъыгъ.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.
Сурэтхэр мэфэклым лэшъы-
нэ Аслъан къышытырихыгъэх.

Страховкэ уимылэу хэгъэгум урагъэкIыщтэп

Страховой полисхэр бзигүлүкэ тхыгэх — урысыбзэккэ ыккы инджылызыбзэккэ. Цыфыр сымэджэщым чэгэгольхан фаеу хьумэ, страховой полисхэр ариггэльэ-гүнэу шыт э жэрылоу ащ итхэггэ кьэбархэр арилоштых.

A black and white photograph of a small, round, thatched-roof hut. The walls are made of a light-colored material, possibly mud or plaster, which is heavily peeling and cracked, revealing a darker surface underneath. The hut has a thick, dark thatched roof. There are three visible windows: one on the left with a dark shutter, one in the center with a wooden frame, and one on the right. The hut is situated in a rural landscape with bare trees in the background and a dirt ground in the foreground. The sky is overcast.

гражданствэр ёдєно|тв

Тикьяралыгы Украинам шыщ-ху нэбгырэ миллиони 2,5-рэ фэдиз ис. 2014-рэ илъэсым имэлылфэгъу мазэ кыщегъэ-жагъэу 2015-рэ илъэсым ичъ-пыогъу мазэ нэс ахэм ащы-щэу ФМС-м зыккыфэгъэзагъэр нэбгырэ мин 440-р ары, мини 152-м Урысыем исынхэу ыкIи лoф шашIэнэу фитыныгъэ къязытырэ патентхэр ащэфыгъэх.

Зыми имыежь объектхэр муниципалитетхэм ямыльку хагэханхэм фэшI унэ е дачэ пэлчэ илоф зытетыр хы-

— Игөөм лифтыр, псы-
кьечэыхып/эхэр амыгэ-
цэк/эжыг/эхэмэ, кыма-
фэм батарейхэр чы/лэ-
хэмэ, пьдзафэхэр мэфэ
заулэр /уамышыг/эхэмэ,
нэмык /офхэри дзеу
агэцэкаг/эхэмэ, унэхэм
ач/лэхэм анахыбэу альэ-
кышчэр ахэм атефэр
ахьщэр кьарагэлъытэ-

гугу, вухом, тефоре, инпроден, се р

(Тикорр.).

Цыфхэм якранхэм
псы фабэ къарымычъымэ, электро-
энергийер икыоу кыизымыкIолIэрэ
лампочкэхэр кээнэкIаохэмэ, псэунIэр
зытет чIыгур къамыгъэкъабзэмэ, кIэкIэу
кэпIоцтмэ коммунальнэ фэIо-фашиIэхэр тэ-
рзэу амыгъэцакIэхэмэ, коммунальнэ
гъэIорышIанIэхэм ицылэ мазэм кыице-
гъэжыагъэу тазыр инхэр арагъэты-
цтых, ахэр унэ зэтетхэм аицыпсэ-
ухэрэр ары зифедэцтхэр.

— Тиспортсмен ньбжыкйзху чмпионатым хэлэжбгээхэм лэлэлэсэнгызу алэлэлым хагээхон амал ялагь. Хагээунэфыкырэ чыплэ кызэрэдэтхыгэм лээшзу тегээ

ЕКАТЕРИНА Сливка.

2016-рэ илъэсым ыпкIэ зыхэмылъ юридическэ IэпыIэгъу Адыгэ Республикэм щязытыщт очылхэр

(КъызыкIэлъыкIорэр тыгъэгъазэм и 9-м къыдэкIыгъэ номерым ит).

31.	Мамый Заремэ Казбек ыпхъур	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие	къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 197, тел. 52-15-25, 8-952-978-30-99
32.	МцIыхъу Заремэ Пушэ ыпхъур	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие	къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 197, тел. 52-15-25, 8-928-668-15-81
33.	НатIэкъо Мурат Мыхъамодэ ыкIор	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие	къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 197, тел. 52-15-25, 8-928-465-86-09
34.	Натхъо Аскэр Ибрахымэ ыкIор	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие Те-уцожь районымкIэ икIутамэу N 4-р	Адыгэкъал, Лениным ипр., 17, кв. 9, тел. 8-918-462-76-86
35.	Ноголев Анатолий Анатолий ыкIор	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие Кош-хъэблэ районымкIэ икIутамэу N 6-р	Кошхъэблэ район, къ. Кошхъабл, Лъэпкъхэм язэкIошныгъэ иур., 52г, тел. 8-918-228-33-63
36.	Ноголева Светланэ Иван ыпхъур	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие Кош-хъэблэ районымкIэ икIутамэу N 6-р	Кошхъэблэ район, къ. Кошхъабл, Лъэпкъхэм язэкIошныгъэ иур., 52г, тел. 8-918-317-40-58
37.	Пэнэшъу Аслъан Уалидэ ыкIор	Къалэу МыекъуапэкIэ очылхэм яколлегиеу N 2-р	къ. Мыекъуапэ, Юннатхэм яур., 2, кв. 63, тел. 57-38-38, 8-928-467-93-02
38.	Побегуц Виталий Алексей ыкIор	Очылхэм яколлегиеу «Защитник» зыфиIорэр	къ. Мыекъуапэ, ур. Железнодорожнэр, 162/1, тел. 54-69-26, 8-918-420-11-55
39.	Побегуц Татьянэ Виталий ыпхъур	Къалэу МыекъуапэкIэ очылхэм яколлегиеу «Защитник» зыфиIорэр	къ. Мыекъуапэ, ур. Железнодорожнэр, 162/1, тел. 54-69-26, 8-928-470-55-46
40.	Покоца Светланэ Александр ыпхъур	Очылхэм я Джэджэ район коллегиеу «Статус» зыфиIорэр	Джэджэ район, ст. Джэджэ, Лениным иур., 367, тел. 8(87779)9-12-68, 8-918-420-46-51
41.	Пузанков Олег Федор ыкIор	Очылхэм я Мыекъопэ къэлэ коллегиеу «Диалог» зыфиIорэр	къ. Мыекъуапэ, ур. Крестьянскэр, 270, тел. 8-938-550-38-05
42.	Рыбаченко Сергей Иван ыкIор	Очылхэм яколлегиеу N 5-у «Чепкин и партнеры» зыфиIорэр	къ. Мыекъуапэ, Юннатхэм яур., 2, кв. 63, тел. 55-04-65, 8-908-228-24-74
43.	Сайфутдинов Фарид Вагиз ыкIор	Очылхэм я Ростов хэку коллегиеу «Южный регион» зыфиIорэм къалэу МыекъуапэкIэ икIутамэу N 1-р	къ. Мыекъуапэ, ур. Краснооктябрьскэр, 25, тел. 8-918-425-37-28
44.	Сидельникова Аннэ Анатолий ыпхъур	Очылхэм я Мыекъопэ коллегиеу «Правовая защита» зыфиIорэр	къ. Мыекъуапэ, Лениным иур., 8, кв. 41, тел. 8-928-461-67-29
45.	Синяков Юрий Алик ыкIор	Очылхэм я Мыекъопэ къэлэ коллегиеу «Щит» зыфиIорэр	къ. Мыекъуапэ, Тургеневым иур., 215, тел. 8-928-464-63-20
46.	Ситкин Хъэсан Мустафа ыкIор	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие Те-уцожь районымкIэ икIутамэу N 4-р	Адыгэкъал, Лениным ипр., 17, кв. 9, тел. 8-928-419-04-40
47.	Шъэумыз Маринэ Адам ыпхъур	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие	къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 197, тел. 52-15-25, 8-918-420-94-34
48.	Тальэкъо Нурбый Байзэт ыкIор	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие Тэхутэмыкъое районымкIэ икIутамэу N 7-р	Тэхутэмыкъое район, къ. Тэхутэмыкъуай, Ш.Хъахъуратэм иур., 53, тел. 8-961-850-77-81
49.	Теуцожь Фатимэ Аслъан ыпхъур	Очылхэм якабинет	къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 224, кв. 48, тел. 8-918-182-88-55
50.	Лъэцэр Азмэт Шамсудинэ ыкIор	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие	къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 197, тел. 52-15-25, 8-908-228-13-44
51.	Лъэцэр Руслъан Рэщидэ ыкIор	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие Те-уцожь районымкIэ икIутамэу N 4-р	Адыгэкъал, Лениным ипр., 17, кв. 9, тел. 8-94-18-028-94-38
52.	Тумэ Заремэ Хъусенэ ыпхъур	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие	къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 197, тел. 52-15-25, 8-903-465-71-55
53.	Фомин Юрий Виктор ыкIор	Очылхэм я Джэджэ район коллегиеу «Статус» зыфиIорэр	Джэджэ район, ст. Джэджэ, Лениным иур., 367, тел. 8(87779) 9-12-68, 8-928-467-48-67
54.	ХъакIэко Рустам Аслъан ыкIор	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие	къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 197, тел. 52-15-25, 8-967-305-00-08
55.	ХъакIэко Саидэ Заурбэч ыпхъур	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие Те-уцожь районымкIэ икIутамэу N 4-р	Адыгэкъал, Лениным ипр., 17, кв. 9, тел. 8-918-654-30-01
56.	ХъакIэко Сулиет Салымчэрые ыпхъур	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие Те-уцожь районымкIэ икIутамэу N 4-р	Адыгэкъал, Лениным ипр., 17, кв. 9, тел. 8-918-312-90-00
57.	ХъакIэмыз Къамболэт Къарбэч ыкIор	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие Тэхутэмыкъое районымкIэ икIутамэу N 2-р	Тэхутэмыкъое район, п. Яблоновскэр, Лениным иур., 39-а/1, тел. 8-918-383-21-63
58.	ХъакIэмыз Крестинэ Владимир ыпхъур	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие Тэхутэмыкъое районымкIэ икIутамэу N 2-р	Тэхутэмыкъое район, п. Яблоновскэр, Лениным иур., 39-а/1, тел. 8-918-229-28-07
59.	ХъокIо Хъазрэт Масхъудэ ыкIор	Тэхутэмыкъое районымкIэ очылхэм яколлегиеу «Защита» зыфиIорэр	Тэхутэмыкъое район, къ. Тэхутэмыкъуай, Ш.Хъахъуратэм иур., 53, тел. 8-918-448-15-47
60.	Хъурмэ Нэфсэт Хъазрэт ыпхъур	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие	къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 197, тел. 52-15-25, 8-928-465-85-05

61.	Хьут Байзэт Мэдинэ ыкьор	Очылхэм я Адыгэ республикэ коллегие	кь. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 197, тел. 52-15-25, 8-918-427-69-92
62.	Цэй Рустам Нурбый ыкьор	Очылхэм якабинет	Шэуджэн район, кь. Хьатыгъужьыкьуай, Б. Н. Войковым иур., 20, тел. 8-928-472-71-70
63.	Цицкиева Алинэ Эльберд ыпхьур	Очылхэм якабинет	кь. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 389/2, кв.102, тел. 8-961-829-29-02
64.	Цымбал Юрий Григорий ыкьор	Очылхэм я Мыекъопэ кьэлэ коллегиеу «Адвокат» зыфилорэр	кь. Мыекъуапэ, Жуковскэм иур., 9/15, тел. 8-906-438-49-97
65.	Чепкин Сергей Анатолий ыкьор	Очылхэм яколлегиеу N 5-у «Чепкин и партнеры» зыфилорэр	кь. Мыекъуапэ, Юннатхэм яур., 2, кв. 63, тел. 55-04-65, 8-918-443-55-90
66.	Чепкина Татьянэ Арам ыпхьур	Очылхэм яколлегиеу N 5-у «Чепкин и партнеры» зыфилорэр	кь. Мыекъуапэ, Юннатхэм яур., 2, кв. 63, тел. 55-04-65, 8-918-426-08-41
67.	Шэхэлл Викторие Юрэ ыпхьур	Очылхэм я Мыекъопэ коллегиеу «Правовая защита» зыфилорэр	кь. Мыекъуапэ, Лениным иур., 8, кв. 41, тел. 8-928-452-19-26
68.	Щекоткин Павел Петр ыкьор	Очылхэм яколлегиеу N 5-у «Чепкин и партнеры» зыфилорэр	кь. Мыекъуапэ, Юннатхэм яур., 2, кв. 63, тел. 55-04-65, 8-906-437-71-29
69.	Щербина Константин Сергей ыкьор	Очылхэм я Джэджэ район коллегиеу «Статус» зыфилорэр	Джэджэ район, ст. Джэджэ, Лениным иур., 367, тел. 8-928-468-21-60
70	Яхьуплэ Аслъан Чэтибэ ыкьор	Очылхэм якабинет	Адыгэкъал, Лениным иур., 14, кв. 24, тел. 8-918-424-64-79

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Физическэ культурэмрэ спортымрэ яхьылагъ» зыфилорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2015-рэ илъэсым шэклогъум и 18-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Физическэ культурэмрэ спортымрэ яхьылагъ» зыфилорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу N 212-р зытэтэу «Физическэ культурэмрэ спортымрэ яхьылагъ» зыфилоу 2008-рэ илъэсым шэклогъум и 6-м кьыдэклыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2008, N 11; 2010, N 2, 2013, N 4, 11) мыщ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэу:

1) а 1-рэ статьям хэт гуцылэхэу «Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием физическэ культурэмрэ спортымрэ зэрэщызэхэшагъэхэм ехьылагъ» зыфилорэм хэт гуцылэхэу «2007-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 4-м кьыдэклыгъэ Федеральнэ законом» зыфилохэрэм ачылплэклэ гуцылэхэу «Урысые Федерацием физическэ культурэмрэ спортымрэ зэрэщызэхэшагъэхэм ехьылагъ» зыфилохэрэр тхыгъэнхэу;

2) я 2-рэ статьям хэт гуцылэхэу «Урысые Федерацием физическэ культурэмрэ спортымрэ зэрэщызэхэшагъэхэм ехьылагъ» зыфилохэрэр хэгъэклыгъэнхэу;

3) я 4-рэ статьям:

а) мыщ фэдэ къэлуаклэ зилэ я 12 — 14-рэ пунктылэхэр хэгъэхьогъэнхэу:

«12) клэлэцлыкьу ныбжьыклэ спортым хэхьоныгъэ егъэшлыгъэнымклэ, зипсауныгъэ пых фэхьугъэ цыфхэу Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэр спорт лъэпкэ зэфэшхьафхэм ахэгъэлэжьыгъэнхэмклэ лoфтхьабзэхэр зэшохыгъэнхэр;

13) физкультурэ-спорт организациехэм къэралыгъо лэпылэгъу аратызэ профессиональнэ спортым хэхьоныгъэ егъэшлыгъэныр;

14) Адыгэ Республикэм ихэшпыкыгъэ командэхэр Урысыем, шьолпыр зэфэшхьафхэм ащыклошт зэнэкьокьухэм ахэлэжьэнхэмклэ къэралыгъо лэпылэгъу ягъэгъотыгъэныр;»;

б) я 3-рэ пунктым хэт гуцылэхэу «ахьщэр зэраратышт шыклэр» зыфилохэрэр хэгъэклыгъэнхэу;

4) я 5-рэ статьям иа 1-рэ лахь:

а) а 1-рэ пунктым иподпунктэу «б»-м мыщ фэдэ гуцылэхэр хэгъэхьогъэнхэу: «ГТО-м кьыдилытэхэрэр гъэцэклагъэ хьунхэм пае лoфтхьабзэ гъэнэфагъэхэр зэшохыгъэнхэр»;

б) мыщ фэдэ къэлуаклэ зилэ я 11-рэ пунктыклэр хэгъэхьогъэнхэу:

«11) мыкоммерческэ организациехэм шапхьэхэр зэрагъэцэклагъэхэм уасэ фашыным ифитыныгъэ ягъэгъотыгъэныр;»;

в) я 21 — 22-рэ пунктхэр хэгъэхьогъэнхэу:

«21) Урысые Федерацием ихэшпыкыгъэ командэхэм ахэхьанхэм пае Адыгеим ихэшпыкыгъэ командэхэр зыцагъэхьазырыштхэ клэлэцлыкьу ныбжьыклэ еджаплэхэм лэпылэгъу ятыгъэныр;

22) цыфхэр жьугъэу зыхэлэжьэхэрэ спортым ихэхьоныгъэклэ аделэгъэныр»;

г) я 3-рэ пунктыр мыщ тетэу тхыгъэнхэу:

«3) Федеральнэ законом ия 22-рэ статья кьы-зэрэдилытэрэм тегъэлпсыхьагъэу спортымклэ судьхэм разрядхэр ятыгъэнхэр;»;

д) мыщ фэдэ къэлуаклэ зилэ я 62 — 65-рэ пунктхэр хэгъэхьогъэнхэу:

«62) Адыгэ Республикэм ихэшпыкыгъэ командэхэм ахэхьаштхэр гъэхьазырыгъэнхэм хэлэжьыгъэныр;

63) спорт ухьазырыныгъэр зэшлозыхырэ организациехэм методическэ лъэныкъомклэ лэпылэгъу ятыгъэныр;

64) Адыгэ Республикэм, джащ фэдэу Урысыем ыкли шьолпырхэм спортымклэ ихэшпыкыгъэ командэхэм ахэхьаштхэм ягъэхьазырынклэ физкультурэ-спорт организациехэм ялофшлэн зедегъэштэныгъэ хэлхьыгъэныр;

65) Адыгэ Республикэм физическэ культурэмклэ ыкли спортымклэ щызэшлуахырэ лoфтхьабзэхэм альэ-

ныкъоклэ инновационнэ амалхэр гъэфедэгъэнхэр;»;

5) я 5-рэ статьям ия 2-рэ лахь:

а) а 1-рэ пунктым кьуачлэ имылэжьэу льытэгъэнхэу;

б) я 4-рэ пунктыр мыщ фэдэу тхыгъэнхэу;

«4) еджаплэхэм спортымклэ хэхьоныгъэ ашыным пае лэпылэгъу аратыныр;»;

б) я 6-рэ статьям:

а) цлэу илэм хэт гуцылэхэу «хэшпыкыгъэ командэхэр» зыфилохэрэм ачылплэклэ гуцылэхэу «хэшпыкыгъэ спорт командэхэр» зыфилохэрэр тхыгъэнхэу;

б) а 1-рэ лахьым хэт гуцылэхэу «хэшпыкыгъэ командэхэр» зыфилохэрэм ачылплэклэ гуцылэхэу «хэшпыкыгъэ спорт командэхэр» зыфилохэрэр тхыгъэнхэу;

в) я 2-рэ лахьым хэт гуцылэхэу «хэшпыкыгъэ командэхэр» зыфилохэрэм ачылплэклэ гуцылэхэу «хэшпыкыгъэ спорт командэхэр» зыфилохэрэр тхыгъэнхэу;

г) я 3-рэ лахьым хэт гуцылэхэу «хэшпыкыгъэ командэхэр» зыфилохэрэм ачылплэклэ гуцылэхэу «хэшпыкыгъэ спорт командэхэр» зыфилохэрэр тхыгъэнхэу;

7) я 7-рэ статьям иа 1-рэ лахь хэт гуцылэхэу «Урысыем физическэ культурэмрэ спортымрэ зэрэщызэхэшагъэхэм ехьылагъ» зыфилорэр хэгъэклыгъэнхэу.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кьуачлэ илэ зыхьурэр

Официальнэу кьызыхаутырэ мафэм щыублагъэу мы Законом кьуачлэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхьэу ТХЪАКЪУЩЫНЭ Аслъан

кь. Мыекъуапэ, шэклогъум и 24-рэ, 2015-рэ илъэс N 473

Адыгэ Республикэм loфшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэклэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм loфшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэклэ и Министерствэ кьыфелорышлэрэ къэралыгъо учреждениехэм ямылкъу илыгын пэлухьащтыр зэрагъэнэфэрэ шыклэр ухэсыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 202-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэм якъэралыгъо фэлo-фашлэхэр гъэцэклагъэнхэмклэ къэралыгъо пшъэрылхэр гъэпсыгъэ зэрэхьухэрэм фэгъэхьыгъ» зыфилоу 2015-рэ илъэсым loныгъом и 14-м кьыдэклыгъэм тегъэлпсыхьагъэу унашъо сэшлы:

1. Адыгэ Республикэм loфшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэклэ и Министерствэ кьыфелорышлэрэ къэралыгъо учреждениехэм ямылкъу илыгын пэлухьащтыр зэрагъэнэфэрэ шыклэр гуадзэм диштэу ухэсыгъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм loфшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэклэ и Министерствэ иунашъоу N 52-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм loфшлэнымрэ соци-

альнэ хэхьоныгъэмрэклэ и Министерствэ кьыфелорышлэрэ къэралыгъо учреждениехэм ямылкъу илыгын пэлухьащтыр зэрагъэнэфэрэ шыклэр ухэсыгъэным фэгъэхьыгъ» зыфилоу 2011-рэ илъэсым гъэтхапэм и 16-м кьыдэклыгъэм 2016-рэ илъэсым щылэ ма-зэм и 1-м кьыщыублагъэу кьуачлэ имылэжьэу льы-тэгъэнхэу.

3. Къэбар-правовой отделым ипащэ:

1) мы унашъор Адыгэ Республикэм loфшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэклэ и Министерствэ исайтрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэклэкlo кьулыкьухэм яофициальнэ Интернет-сайтрэ аригъэ-хьанэу;

2) кьыхаутыным пае мы унашъор гъэзетхэу «Со-ветскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» яредакцие,

мазэ къэс кьыдэклырэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфилорэм алэклигъэхьанэу;

3) Урысые Федерацием ишьолпырхэм яшэпхэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьа-ным пае Урысые Федерацием юстициемклэ и Ми-нистерствэ Адыгэ Республикэмклэ и Гьелорышлэплэ мы унашъор лэклигъэхьанэу.

3. Унашъом игъэцэклэн зэрэклорэм иуплэкьлун экономикэмклэ ыкли финансхэмклэ отделым ипа-щэу А.В. Кузменкэр фэгъэзэгъэнхэу.

Министрэу ОСМЭН Альберт
кь. Мыекъуапэ, шэклогъум и 27-рэ, 2015-рэ илъэс N 347

ТЕАТРЭР

Къэгъэлъэгъонхэр
зэкълэлъэкълэх

Тиреспубликэ и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахымэ ыцлэкълэ шытым спектаклэу «Лышлэжы» Щэрджэскъалэ къышгъэлъэгъуагъ. Испан тхаклоу Ф. Лорка ипъесэу М. Емыжым адыгабзэкълэ зэридзэкълэжыгъэр Къэбэртэе-Бэлыкъарым шыпсэурэ режиссерэу Емкълужь Андзор Мыекъуапэ шигъэуцуагъ.

— «Лышлэжы» адыгабзэкълэ къэдгъэлъэгъуагъ, — къелуатэ Лъэпкъ театрэм ирежиссер шхъалэу Кукэнэ Муратэ. — Бзэм зэлъэпкъэгъухэр зэфицэнхэмкълэ Краснодар, Налшык, нэмыкълэхэм тиспектаклэхэр ащызэхэтщэштых.

Тыгъэгъазэм и 17-м «Етлэ унэжым игимн» Лъэпкъ театрэм къыцагъэлъэгъошт, и 18-м «Лышлэжым», и 21-м «Псэлъыхохэм» тьяплъышт, и 23-м литературэм и Илъэс зэрэклауагъэм фэгъэхыгъэ зэхэхьхэр искусствэм илофылэхэм театрэм шызэхэтщэштых.

Сурэтым итыр: **спектаклэу «Лышлэжым» тиартистхэр хэлэжъэх.**

САМБО

Мыекъопэ бэнэплэ еджаплэм лыапсэ фэгъэхыгъэу, СССР-м изаслуженнэ тренерэу Кобл Якъубэ фэгъэхыгъэ шлэжъ зэнэкъокъу Бжыхъкъоежым самбэмкълэ шыкълуагъ.

Сурэтым итхэр: **Кобл Якъубэ фэгъэхыгъэ зэнэкъокъу Бжыхъкъоежым шыкълуагъэм хэлэжъагъэхэр.**

Ишлүшлагъэ шылэныгъэм
хэкълөклэщтэп

Краснодар краим, Къырым, Къалмыкъым, Абхъазым, Ростов хэкум, Адыгейм яспортсменхэм бэнэплэ алырэгъум ялэпэлэсэнныгъэ къыцагъэлъэгъуагъ.

Яцэнэрэу зэхэтхэм шлэжъ зэнэкъокъум судья шхъалэу илагъэр Хьот Юныс. Урысы-емрэ Адыгеймерэ язаслуженнэ тренерэу ар щыт. Бэнэкло 254-рэ зэлуклагъ. 1999-рэ илъэсым ыкълэ ащ ыуж къэхъуэгъэхэм якъулайныгъэ аушэтых.

Купэу зыхэтхэм апэрэ чыплэхэр къащыдэзыхыгъэхэм ацлэхэр къетэлэх: Кобл Рэмэзан, кг 30, Тыгъужь Тлахыр, кг 34-рэ, Евгений Гудиныр, кг 38-рэ, Кирилл Литвиновыр, кг 42-рэ, Накл Айдымыр, кг 45-рэ, Роман Гулиевыр, кг 48-рэ, Баатр Неквеевыр, кг 52-рэ, Къалмыкъым шыщ, Цыкълу Рэмэзан, кг 56-рэ, Бэгугъэ Руслъан, кг 60, Лылуужь Азмэт, кг 66-рэ, Еутых Рэмэзан, кг 70-рэ, Делэкъо Ислъам, кг 75-рэ, Къэбэхъэ Мурадин, кг 81-рэ, Богдан Грибановыр, кг 87-рэ, Вардкес Акоюн, кг 87-м къехъу.

— Кобл Якъубэ ишлүшлагъэхэмкълэ егъаши къытхэтышт, — къытилуагъ Адыгэ Республикэм самбэмкълэ иклэлэцлыкълу-ныбжыкълэ спорт еджаплэ ипашэу, спортымкълэ дунэе класс зилэ мастерэу Делэкъо Адамэ. — Шьолырхэм къарыкълэгъэ бэнаклэхэм, тренер-клэлэегъаджэхэм Кобл Якъубэ ехыплэгъэ къэбархэр нахышлэу зэрагъашлэ ашлоигъоу упчлабэ къытатыгъ.

Кобл Якъубэ фэгъэхыгъэ шлэжъ зэнэкъокъум изэхэтхэмкълэ Тэхьутэмыкъое районым иадминистрации ипашэу Шхъэлэхэ Азмэт Ипылэгъу къафэхъугъ. Гъэзетымкълэ «тхъауегъэпсэу» раложы ашлоигъоу Бжыхъкъоежым шыщхэр, спортым пыщагъэхэр къытэлъэлугъэх.

Къуаджэу Шхъащэфыжъ, Тлопсэ, Тэхьутэмыкъое районхэм ащыпсэухэу зэлуклагъэхэм ахэлэжъагъэхэм къызэрэталауагъэу, Кобл Якъубэ фэмышлапхъэ щылэп. Ныбжыкълэхэр щысэшлэхэмкълэ плугъэнхэм, ячыгу, яхэгъэгу шлэу альэгъухэу шылэныгъэм хэцэгъэнхэм фэшл ащ фэдэ зэлуклагъухэр ящыклагъэх. Кобл Якъубэ иофшлагъэу илэр ллэшлэгъухэм ахэкълөклэщтэп. Ащ ыгъэсагъэхэр, Мыекъопэ бэнэплэ еджаплэр дунаим шыцлэрылэх.

УШУ-САНЬДА. УРЫСИЕМ И КУБОК

Дышъэр къыфагъэшъошагъ

Урысые Федерацием ушу-сандамкълэ и Кубок къыдэзыгъэнымкълэ къалэу Владимир зэлуклагъухэр шызэхашагъэх. Адыгэ Республикэм иклэлэцлыкълу-ныбжыкълэ спорт еджаплэу N 2-м зышызыгъэсэрэ Кристина Морозовам дышъэ медалыр къыфагъэшъошагъ.

Тренер-клэлэегъаджэу Нэмытлэкъо Аскэр тызэрэщигъэгъозагъэу, килограмм 70-м нэс къэзыщэчырэмэ якуп шыклогъэ зэлуклагъухэм Кристина Морозовам къулайныгъэу къышгъэлъэгъуагъэр спортым шызэлъашлэхэрэм агъэшлэгъуагъ. Финалым шызэлъэуцуагъэх Владимир шы-

щэу, Европэм тыжыным медалыр къышгъэлъэгъуагъэу Жанна Акоюнрэ К. Морозовамрэ. Кристина псынклэу хэкълэплэхэр къыгъотыхэзэ, теубытагъэ хэлъэу теклоныгъэм фэбэнагъ, имуради къыдэхъугъ.

К. Морозовам Урысыем изэнэкъокъу гъогъуи 2 ащытекълуагъ, хэгъэгум и Кубок ятлонэрэу къыфагъэшъошагъ. Пшъэшъэжыер ибэу мэлсэу. Ятэ-янэхэм ачылплэкълэ тренер-клэлэегъаджэу Нэмытлэкъо Аскэр, спорт еджаплэм ипашэхэр, лэшхъэтетхэр къыльэлплэх, ифэло-фашлэхэр зэрэфагъэцэкълэщтхэм пылтых.

Кристина Морозовам игухэлъышлэхэр къыдэхъунхэу, спортышхом нахь цлэрыло шыхъунэу фэтэлэ.

Сурэтым итхэр: **Урысыем и Кубок фэбанэхэзэ медальхэр къыдэзыхыгъэхэр** (К. Морозовам агузэгъу ит).

ДЗЮДО

Ныбжыкълэхэм язэлуклагъухэр

Адыгэ Республикэм дзюдомкълэ изэлуклагъухэу Мыекъуапэ шыкълуагъэхэм илъэс 21-м нэс зыныбжхэр шызэбэныгъэх. Къыблэ шьолырым изэнэкъокъу хэлэжъэщтхэр къыхэхыгъэнхэм зэхэхьхэр фэгъэхыгъагъ.

Апэрэ чыплэхэр къыдэзыхыгъэхэр нэбгырибл мэхъух: Лъэцэр Ислъам, кг 55-рэ, Ильгар Азимов, кг 60-рэ, Тулпэрэ Ахьмэт, кг 66-рэ, Набэкъо Мурат, кг 73-рэ, Сардиан Липаридзе, кг 81-рэ, Кобл Тлахыр, кг 90-рэ, Тхъэгъэзитэ Зэлим, кг 100-м къехъу.

Зэхэтхэхэм ащыщхэу Адыгэ Республикэм дзюдомкълэ ихэшпыкълэгъэ командэ итренер шхъалэу Бастэ Сэлымрэ тренер-

клэлэегъаджэу Нэпсэу Бислъанрэ къызэрэталауагъэу, 1999 — 2001-рэ илъэсхэм къэхъуэгъэхэм дзюдомкълэ язэнэкъокъу тыгъэгъазэм и 20-м Мыекъуапэ шыклогъэ. 2016-рэ илъэсым мэзаем Къыблэ шьолырым ныбжыкълэхэм язэлуклагъухэр Мыекъуапэ шызэхэтщэштых.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбий.

Зэхъышагъэр ыкълэ къыдэзыгъэкълэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ Иохъэмкълэ, Тэкълэб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырлэ зэпхыныгъэхэмкълэ ыкълэ къэбар жьугъэм иамал-хэмкълэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакционер зылэшылэр:

385000, к. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шхъалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэкълэжъ зыхьырэ секретары: 52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын Иохъэмкълэ, телерадиокъэтын-хэмкълэ ыкълэ зэлъы-лэсыкълэ амалхэмкълэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэлары-шлэп, зраушыхъа-тыгъэ номерыр **ПИ №ТУ23-00916**

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, к. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкълэмкълэ

пчъагъэр

3250

Индексхэр

52161

52162

Зак. 1030

Хэутыным узшыкълэштхэнэу шыт уахьтэр Сыхъатыр 18.00 Зышыкълэштхэгъэхэ уахьтэр Сыхъатыр 18.00

Редактор

шхъалэр

Дэргэ Тимур

Редактор шхъалэм иапэрэ гуадзэр

Мэшлэкъо

Саид

Редактор шхъалэм игуадзэр — пшъэдэкълэжъ зыхьырэ секретары **Хьурмэ Хьусен**